

Ampliant la denúncia

Quan en l'article que publicàvem diumenge passat, sobre la manera de funcionar de la Casa de Caritat, parlàvem de l'incompliment del deure, pensàvem en el manifest-programa fet públic uns dies abans de les darreres eleccions municipals, signat pels quatre Centres republicans locals, els homes dels quals tenen a llurs mans el govern de l'Ajuntament, en el qual es deia:

"Nosaltres per a l'obra municipal tenim solucions pròpies als problemes plantejats, tals com:

Convertir el pla actual de Beneficència en assistència sanitària i adaptar-lo a l'esperit liberal del nostre poble.

Que l'Ajuntament romanguí net de traï en religió..."

I això no s'ha complert. I encara més, no s'ha complert ni tenint en compte que la Constitució republicana, en els seus articles 2, 26 i 27, diu: "L'Estat no té religió oficial. Les ordres religioses no podran exercir l'ensenyança. La llibertat de consciència queda garantida". Amb el qual se'ls ha posat a l'abast, si és que calia, els mitjans necessaris per a desterrar radicalment el sentit clerical en què es mouen, no solament la Casa de Caritat, sinó l'Hospital Civil (si és que aquesta denominació pot ostentar) i àdhuc el nomenat menjador dels pobres que funciona sota el patronatge de la Junta Autònoma d'Extinció de la Mendicitat, el President de la qual és també el mateix senyor Banús.

De manera que avui hem d'ampliar la denúncia que tenim formulada, puix que, com diem, no és solament a la Casa de Caritat, on domina una religió, sinó que el mateix succeeix en els altres establiments benèfics que deixem esmentats.

I això, entenem nosaltres, que és un incompliment del que es va prometre al poble en vigílies d'eleccions; però ultra un incompliment, representa no haver ni sabut adaptar-se, en el que està a llurs mans, a les normes liberals que, a conseqüència del moviment revolucionari, del qual precisament ells en són fills, els homes de la República han convertit en lleis.

No s'hi val en això. Els asilats, que no tenen cap culpa, puix que no són pas ells els qui van designar al senyor Banús com a regidor encarregat d'aquells serveis, han de conèixer pràcticament i immediata que la llibertat ha estat implantada també per a ells, i per tant, ni se'ls ha de fer anar a missa, ni se'ls ha de fer resar, ni han de fer les pràctiques religioses que fan, com tampoc deuen tenir una monja que els ensenyi, ni hi ha d'haver en totes les sales les imatges religioses que hi ha encara. I les referències que en tenim, d'aquests fets, ens permet d'assegurar-ne l'autenticitat i de mantenir la denúncia que n'hem fet.

Consti, però, que quan escrivim aquestes ratlles desconeixem si, com a resultat de la nostra actuació, el bon criteri s'ha imposat per fi. Tot fa suposar que no; és veu que la cosa no és per a precipitar-se. Almenys així ho dona a entendre el fet d'haver passat deu mesos sense preocupar-se'n, no adaptant en cap dels establiments esmentats el sentit laic de la República.

Es clar que a l'Ajuntament hi ha elements que no el senten el laïcisme i que per aquest principi no són capaços ni de donar un sol pas. Això ho sabem nosaltres i tampoc sorprendrà a ningú. Però el que no sabem, i el que avui ja sorprèn a tothom és que havent-n'hi d'aquells que sempre l'han proclamat, s'hagi tolerat que es burlés la voluntat popular, i que després de la denúncia feta per nosaltres un mes enrera avui encara continuïn les coses en el mateix estat.

Si per la ignorància, aleshores se'ls podia perdonar, avui ja no; el poble ja acusa a tots per un igual pel fet de la conformitat llur, puix que malgrat la nostra veu d'alerta (si han fet o no, res per a evitar-ho ells ho sabran), tot segueix de la mateixa manera.

Ara bé; en quan al senyor Banús, i per si es permet prescindir del voler dels reusenes i autoritza la continuïtat dels fets que comentem, li hem de recordar per ara, les paraules seves que en matèria religiosa va pronunciar en el míting celebrat uns quants dies abans de la seva elecció, les quals copiem

Conferència del senyor Lluís Companys

"La política i els partits a Catalunya i a Espanya"

(Acabament)

Quan es discuteixi l'Estatut tornaran a reproduir-se els debats que ja hem sentit quan es va discutir cada una de les facultats de l'Estatut. Tornaran a reproduir-se els debats i les paraules i arguments de sempre, quan s'ha debatut el problema català a les Corts. Els mateixos que ja fa dotzenes d'anys varen combatre Pi i Margall. El vell concepte de la sobirania "única e indivisible". Una confusió respecte el que és autonomia, regionalisme i nacionalisme.

No hi ha cap poder legítim sinó es fonamenta sobre la voluntat del poble. L'única font legítima de sobirania és la voluntat del poble. Però els anys de dominació austriaca i borbònica han deixat rastre en la formació de la consciència espanyola, i alguns se senten atrets pel sentit absorbent i imperialista de dominació.

Cal tenir confiança en els homes de la República, i la tenim.

Eng interessen a més altres problemes. L'orador parla dels pressupostos, de la llei agrària que analitza amb gran competència; de la llei electoral que creu hauria d'ésser més senzilla de com es projecta, i de la llei municipal. Es refereix especialment al control obrer.

Es refereix després a l'ordre públic. Recorda que la Revolució va

del portantveu del seu partit. Digué:

"Som liberals i per això respectarem les creences de tothom, pensi com vulgui en religió (molt bé, molt bé)."

Ara que, tal vegada, com a bon coneixedor del sentir dels ciutadans que l'havien de votar, potser va saber trobar en aquell moment, la frase justa que li calia per a demostrar que es ben adaptava en el nou pla en el qual anava a actuar; però els fets han demostrat que no li ha estat possible sustreure's de l'ambient polític en el qual es va crear, i en lloc del que va anunciar ha obrat obertament en pugna amb l'esperit del règim actual.

I és que quan no se'n ve de mena, deu ésser tan difícil fer de liberal!

venir amb el concurs d'homes de dreta i homes d'esquerra. En el Comitè revolucionari hi havia Miquel Maura i estava presidit per Alcalà Zamora. Aquest home va portar a la causa de la República un gran sector social que necessitàvem.

La Revolució va triomfar perquè havia penetrat en tots els mitjans socials i s'havia apoderat de l'ambient.

Va venir a més per la tàctica política, contra la tàctica apolítica, o sigui pels comicis.

Se sabia també que el primer Govern havia d'ésser de dretes i d'esquerres.

En els mesos transcorreguts, les dretes han desaparegut del Govern i s'ha fet una Constitució democràtica, laica i socialitzant. S'han posat els fonaments d'una República que deixa lliure el camí a tots els avenços d'una democràcia.

Es cert que la República no ha entrat encara en els pobles. Es cert que els Governos en moltes ocasions no han seguit el ritme d'apetència transformadora que el país demana. Que no s'han posat a cavall de la Revolució. Això ha estat la causa de transtorns que es podien evitar. Però cal tenir en compte aquells antecedents.

La República és justícia i democràcia, o sigui ordre. Els demòcrates, que sentim abans que tot el respecte a la llei hem d'ésser els més fermes guardadors de l'ordre públic que és la única garantia per al lliure exercici de tots els drets.

Com a catalans i com a republicans, hem de tenir aquesta consigna:

Res no passarà a Catalunya contra la vida de la República.

Res no passarà a Espanya contra la vida de Catalunya.

(El senyor Companys fou repetidament aplaudit en el transcurs de la conferència. En acabar, el públic a peu dret, l'ovacionà llargament).

TOT ESPORT ES UNA CURSA ENVERS A LA NETEDAT; TOT ESPORTIU DEU ACABAR LA SEVA TASCA EN LA PISCINA.

(Del C. N. Reus "Ploms").